

Motion till riksdagen 2025/26:3963

av **Jacob Risberg m.fl. (MP)**

med anledning av skr. 2025/26:151 Verksamheten inom Nato under helåret 2025

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska föra en självständig utrikes- och säkerhetspolitik och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige inom Nato ska verka för ökad transparens, parlamentarisk förankring och ett tydligt demokratikrav och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inga permanenta Natotrupper eller baser ska etableras på svenskt territorium och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige inom Nato ska verka för att alliansen tillämpar principen om no first use av kärnvapen och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kärnvapen inte ska få förekomma på svenskt territorium samt att en lagstiftning som förbjuder införsel av kärnvapen i Sverige i freds- och krigstid ska införas och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige inom Nato ska verka för att kvinnor och unga ges ett meningsfullt deltagande i freds- och säkerhetsprocesser, i enlighet med FN:s säkerhetsrådsresolutioner om kvinnor, fred och säkerhet samt unga, fred och säkerhet, och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sveriges medlemskap i Nato har nu varit i kraft under en längre tid, och integreringen i alliansens strukturer fördjupades under 2025. Samtidigt präglas omvärlden av fortsatt

rysk aggression mot Ukraina, ökade geopolitiska spänningar och en växande osäkerhet kring Donald Trumps inflytande över den långsiktiga transatlantiska säkerhetsordningen.

Mot denna bakgrund är det avgörande att Sverige bidrar till Europas säkerhet och till ett starkt och långsiktigt stöd till Ukraina. Rysslands krigsbrott och brott mot folkrätten får aldrig löna sig. Miljöpartiet delar regeringens bild av att Sverige ska vara en trovärdig, pålitlig och solidarisk allierad inom Nato.

Samtidigt måste Sveriges utrikes- och säkerhetspolitik vara självständig och vila på en bredare grund än enbart militär förmåga; den måste också bygga på diplomati, internationell rätt och konfliktförebyggande arbete. Vi vill att Sverige fortsatt står upp för viktiga värden som demokrati och mänskliga rättigheter, såväl inom som utom Nato. Utvecklingen i flera medlemsländer där rättsstatens principer utmanas visar att detta arbete är nödvändigt. Sverige bör därför verka för ett demokratikrav inom alliansen.

Miljöpartiet har länge förespråkat en bred syn på säkerhet. Ett bredare säkerhetsbegrepp behövs också för att kunna hantera den breda och komplexa hotbild vi står inför i dag, där klimathotet är en ödesfråga. Vi välkomnar därför att regeringen hörsammat behovet av att ta klimathotet på allvar genom att ge FOI stöd för att bidra till forskning om klimat och säkerhet.

Sveriges långa tradition av öppenhet och offentlighetsprincip ska prägla även vårt arbete inom Nato. Regeringen bör därför säkerställa att riksdagen löpande involveras inför viktiga beslut och möten inom alliansen. En stärkt parlamentarisk förankring är avgörande för legitimiteten i säkerhetspolitiken.

Nato ska inte ha permanenta trupper eller baser på svenskt territorium. Alliansens kärnuppgift ska vara att värna medlemsländernas territoriella integritet – inte att delta i s.k. out of area-operationer.

Kärnvapen utgör ett existentiellt hot mot mänskligheten. Att Nato fortsatt baserar sin strategi på möjligheten till förstahandsanvändning av kärnvapen bidrar till ökad global osäkerhet. Sverige bör därför vara en tydlig röst för att alliansen antar en no first use-doktrin och att Nato ska verka för att världen återgår till en ömsesidig nedrustning.

Mot bakgrund av den ökade militära integrationen och den dialog Sverige inlett med Frankrike är det än mer angeläget att tydliggöra att kärnvapen inte ska få förekomma på svenskt territorium. En lagstiftning som förbjuder införsel av kärnvapen i både freds- och krigstid bör därför skyndsamt införas. Detta skulle stärka Sveriges säkerhet, minska risken för eskalation och bidra till vår trovärdighet som röst för nedrustning.

Säkerhet handlar inte enbart om militär styrka utan också om inkluderande och hållbara fredsprocesser. FN:s säkerhetsrådsresolutioner om kvinnor, fred och säkerhet samt unga, fred och säkerhet – däribland resolution 1325 och 2250 – slår fast vikten av att kvinnor och unga ges ett meningsfullt deltagande i konfliktförebyggande arbete, fredsprocesser och återuppbyggnad. Trots detta är dessa grupper fortsatt kraftigt underrepresenterade i många fredsförhandlingar. Sverige bör inom Nato vara pådrivande för att alliansens arbete integrerar dessa perspektiv och aktivt verkar för att kvinnor och unga inkluderas i freds- och säkerhetsprocesser. Detta är avgörande för att uppnå långsiktigt hållbara fredslösningar och stärka den demokratiska legitimiteten i internationellt säkerhetsarbete.

Miljöpartiet kommer fortsatt att verka för att Sveriges medlemskap i Nato präglas av ansvarstagande, demokrati, transparens och respekt för mänskliga rättigheter – och för att säkerhetspolitiken alltid ska bidra till en mer fredlig och hållbar värld.

Jacob Risberg (MP)

Ulf Holm (MP)

Janine Alm Ericson (MP)